

ВНКЗ ЛОР “Львівський інститут медсестринства
та лабораторної медицини імені Андрея Крупинського”

МЕДСЕСТРИНСТВО В ДЕРМАТОЛОГІЇ І ВЕНЕРОЛОГІЇ

Навчальний посібник для студентів спеціальності
“Медсестринство” вищих медичних навчальних закладів

Вінниця
Нова Книга
2017

УДК 615.5(075)+616.97

ББК 55.8я723

Ш66

*Рекомендовано Міністерством охорони здоров'я України
як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів МОЗ України
(протокол № 1 від 24.03.2016 засідання Комісії для організації підготовки навчальної
та навчально-методичної літератури для осіб, які навчаються у вищих медичних
(фармацевтичному) навчальних закладах та закладах післядипломної освіти МОЗ України)*

Авторський колектив:

Шегедин М. Б. – доктор медичних наук, професор, академік УАН, заслужений лікар України, ректор ВНКЗ ЛОР «Львівський інститут медсестринства та лабораторної медицини імені Андрія Крупинського».

Зайченко М. М. – викладач вищої категорії, викладач-методист ВНКЗ ЛОР «Львівський інститут медсестринства та лабораторної медицини імені Андрія Крупинського», відмінник освіти України.

Зайченко Я. О. – кандидат медичних наук, доцент кафедри сімейної медицини та дерматології, венерології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Рецензенти:

Вісьтак Я. В. – головний лікар Львівського обласного комунального шкірно-венерологічного диспансеру.

Галникіна С. О. – доктор медичних наук, професор курсу дерматовенерології Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Чоп'як В. В. – головний спеціаліст з питань алергології, імунології, клінічної імунології та лабораторної імунології МОЗ України, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Шегедин М. Б.

Ш66 Медсестринство в дерматології і венерології : навчальний посібник / Шегедин М. Б., Зайченко М. М., Зайченко Я. О. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 192 с.

ISBN 978-966-382-612-7

Навчальний посібник із дисципліни «Медсестринство в дерматології і венерології» складений у вигляді структурно-логічних схем, які висвітлюють основні питання навчальної дисципліни. Підготовлений згідно з програмою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України. Посібник адаптований до Міжнародної класифікації хвороб десятого перегляду. Структурно-логічні схеми з кожної нозологічної форми подано у такій послідовності: визначення хвороби, етіологія, епідеміологія, класифікація, медсестринський процес, профілактика. Особливу увагу приділено розкриттю всіх етапів медсестринського процесу, тактиці медсестри діагностики та лікування хворого.

Для студентів спеціальності «Медсестринство» вищих медичних навчальних закладів.

УДК 615.5(075)+616.97

ББК 55.8я723

ISBN 978-966-382-612-7

© Авторський колектив, 2017

© Нова Книга, 2017

ЗМІСТ

Список скорочень.....	5
Передмова	6
Хвороба	7
Медсестринство в дерматології і венерології	8
МОДУЛЬ 1. Анатомія та фізіологія шкіри	10
МОДУЛЬ 2. Методи діагностики шкірних хвороб	12
МОДУЛЬ 3. Основні методи лікування дерматологічних хворих.....	19
МОДУЛЬ 4. Інфекційні хвороби шкіри	23
Піодермії (гноячкові хвороби шкіри)	24
Стафілококовий синдром обпеченої шкіри (<i>syndromum cutis combustae</i>).....	24
Імпетиго (<i>impetigo</i>)	26
Епідемічна міхурчатка новонароджених (<i>pemphigus epidemicus neonatorum</i>).....	28
Фурункул та карбункул (<i>furunculus, carbunculus</i>)	30
Звичайна ектима (<i>ecthyma vulgare</i>)	32
Еритразма (<i>erythrasma</i>)	34
МОДУЛЬ 5. Мікози (грибкові захворювання шкіри)	36
Дерматофітії.....	38
Інфільтративно-гнійна трихофітія (<i>trichophytia</i>)	38
Поверхнева трихофітія (<i>trichophytia</i>)	40
Мікроспорія (<i>microsporia</i>) волосистої частини голови	41
Мікроспорія (<i>microsporia</i>) тулуба	44
Дерматофітія (<i>dermathophytia</i>) ступнів. Дерматофітія (<i>dermathophytia</i>) пахова	46
Дерматофітія нігтів (<i>onychomycosis; оніхомікоз</i>)	48
Фавус (<i>favus</i>)	50
Інші поверхневі мікози (кератомікози)	52
Різнобарвний пітіриаз (<i>pityriasis versicolor</i>)	52
Кандидоз.....	54
Кандидоз (<i>candidosis</i>)	54
МОДУЛЬ 6. Вірусні інфекційні хвороби з ураженням шкіри і слизових оболонок.....	57
Герпетичний везикулярний дерматит (<i>dermatitis herpetica vesicularis</i>)	58
Оперізуючий герпес (<i>herpes zoster</i>)	61
Бородавки (<i>verrucae</i>)	64
Контагіозний моллюск (<i>molluscum contagiosum</i>)	67
МОДУЛЬ 7. Паразитарні хвороби шкіри.....	69
Короста (<i>scabies</i>)	70
Вошивість (<i>педикульоз; pediculosis</i>)	73
МОДУЛЬ 8. Дерматит та екзема	76
Контактний дерматит (<i>dermatitis contacta</i>)	77
Екзема (<i>eczema</i>)	80
Атопічний дерматит (<i>dermatitis atopica</i>)	84
Простий хронічний лишай (<i>lichen simplex chronicus</i>).....	87
Професійні дерматози.....	89
МОДУЛЬ 9. Кропив'янка та еритеми	92
Кропив'янка (<i>urticaria</i>)	93
Токсикодермія (<i>toxicodermia</i>)	96
Еритема багатоформна (<i>erythema multiforme</i>).....	100

МОДУЛЬ 10. Папулосквамозні дерматози	103
Псоріаз (<i>psoriasis</i>)	104
Червоний плоский лишай (<i>lichen ruber planus</i>)	107
Пітіріаз рожевий (<i>pityriasis rosea</i>)	110
МОДУЛЬ 11. Бульозні дерматози	113
Міхурчатка (<i>пемфігус; pemphigus</i>)	114
Герпетиформний дерматит (<i>dermatitis herpetiformis</i>)	117
МОДУЛЬ 12. Системні хвороби та локалізовані зміни сполучної тканини	120
Червоний вовчак (<i>lupus erythematosus</i>)	121
Склеродермія (<i>sclerodermia</i>)	124
МОДУЛЬ 13. Бактерійні хвороби шкіри	127
Туберкульоз шкіри	128
Туберкульозний вовчак (<i>lupus vulgaris</i>)	128
Скрофулодерма, коліквативний туберкульоз шкіри (<i>scrophuloderma, tuberculosis colliquativa cutis</i>)	131
МОДУЛЬ 14. Захворювання придатків шкіри	133
Хвороби волосся	134
Гніздова алопеція (<i>alopecia areata</i>)	134
Хвороби сальних залоз	137
Вугри звичайні (<i>acne vulgaris</i>)	137
Хвороби потових залоз	140
Гідраденіт гнійний (<i>hydradenitis purulenta</i>)	140
МОДУЛЬ 15. Доброякісні та злоякісні новоутворення шкіри	142
Доброякісні новоутворення шкіри	143
Доброякісні пухлини шкіри, спричинені місцевим ростом тканин	143
Злоякісні новоутворення шкіри	146
Базальноклітинний рак (<i>cancer basocellularae</i>)	146
Плоскоклітинний рак (<i>cancer planocellularae</i>)	148
Меланома шкіри (<i>melanoma cutis</i>)	150
МОДУЛЬ 16. Хвороби, що передаються статевим шляхом	153
Сифіліс (<i>syphilis</i>)	154
Первинний сифіліс (<i>syphilis primaria, lues I</i>)	155
Вторинний сифіліс (<i>syphilis secundaria, lues II</i>)	157
Пізній сифіліс. Третинний сифіліс (<i>syphilis tertiaria</i>)	160
Вроджений сифіліс	163
Гонококова інфекція (<i>gonorrhoea</i>)	168
Сечостатевий хламідіоз (<i>chlamidiosis urogenitalis</i>)	173
Урогенітальний трихомоніаз (<i>trichomoniasis urogenitalis</i>)	176
ВІЛ-інфекція / СНІД	179
Аногенітальні бородавки (<i>verrucae anogenitale</i>)	184
Список використаних джерел	186

Навчальне видання

Шегедин Марія Броніславівна
Зайченко Марія Михайлівна
Зайченко Ярина Олександрівна

Медсестринство в дерматології і венерології

Навчальний посібник

Редактор *О. В. Марчук*
Технічні редактори: *Ю. П. Тертун, І. В. Шпенга*
Коректор *Л. Я. Шутова*
Комп'ютерна верстка: *Г. А. Пешков*

Підписано до друку 11.10.16. Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 15,55. Зам. № 873.

ПП "Нова Книга"
21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 52-34-80, 52-34-82. Факс 52-34-81
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.novaknyha.com.ua